

ԿՐՈՆԱԿԱՆ

ՄԵՐ ԻՏԷԱԼՆԵՐՆ ՈՒ ՄԵՐ ԵՐՋԱՆԿՈՒԹԻՒՆԸ

Ընդունուած ճշմարտութիւն մըն է թէ մեծ են այն մարդերը՝ որոնք վսեմ նպատակ մը կը հետապնդեն կեանքի մէջ և մանաւանդ անոնք՝ որոնք չեն ընկրկիր այդ նպատակի իրագործման ճամբուն վրայ իրենց դէմ ցցուող խոշընդոտանքուն առջև։

Որովհետեւ քիչ չէ թիւը անոնց՝ որոնց համար կեանքը կը դառնայ անիմաստ ու անտանելի, երբ բախտը արգելք կը հանդիսանայ իրենց երազին իրականացման քիչ չեն մարդեր նոյնիսկ՝ որոնք կը գիմեն անձնասպանութեան, երբ չեն կրցած իրենց երազը նստանել։

Մարդեր ասոնք, որոնք երջանիկ միամտութեամբ կեանքի լեղին միանգամ ընդմիշտ քաղցրացուցած ըլլալ կը կարծեն իրենց իտէալին նուաճումով։

Սակայն երբ դառնանք կեանքի իրականութեան, պիտի տեսնենք որ շատ են անհատներ՝ որոնք իրենց երազին իրագործումովը բախտաւոր նկատուած, և յաճախ իրաւամբ, և սակայն չեն հասած երանութեան, կամ, առանկազոյն պարագային, կարճ է տեւած պահը իրենց երջանկութեան։ Մարդեր մինչև անգամ՝ որոնք շատ չանցած դառնօրէն զղջացած են ու ասոսոսած՝ իրենց երազի իրագործման ճամբուն վրայ տարինք շարունակ իրենց թափած ճիգին ու վաստակին։

Ազոխնք կեանքէն վերցուած օրինակներով։ —

1) Առնենք բանտարկեալ մը, որ կը հեծէ բանտի չորս պատերու տխուր և ամայի միջավայրին մէջ։ Ու կ'ըզձայ հոգեին լոյս աշխարհ ելլել, լի հաւատքով թէ ազատութիւնը գինք պիտի դարձնէ անհոգ ու երջանիկ անհատ մը։ Կը պատահի որ քաղաքական անցուղարձեր ա-

նակնկալօրէն բանան իր առջև դռները բանտին, բայց չկարենան բանալ դռները երջանկութեան։ Նոր հոգեր, տաղտուկներ, անստուգութիւն, ապրուստը ճարելու մտահոգութիւն, մարդոցմէ անարդուած ըլլալու սրտաբեկում և լքուածութիւն կը միանան երբեմն փնտռել տալով իրեն բանտի ապահով ու անդորր խցիկը։ Մանաւանդ որ երբ, անվստահելի մէկը իբրեւ, ոչ ոք ուզէ գործ տալ իրեն։

2) Առնենք երիտասարդ մը, բուռն սիրով կապուած մանկամարդ օրիորդի մը, որուն համար անոր հետ կնքուած ամուսնութիւն մը միամտօրէն գրաւականն է երջանիկ ու փայլուն ապագայի մը։ Որ կը դաւանի այդ օրիորդին իբրեւ իր կինը մուտքը իր տունէն ներս իբրեւ մուտքը երջանկութեան։ Բայց որուն երազները կը ցնդին շուտով քիտ իրականութեան առջև և վէճերն ու անհամաձայնութիւնները սովորական երեւոյթներ դառնալով՝ ամուրիութեան իր անհոգ կեանքը կը վերածեն տաղտուկներով ու մտահոգութիւններով լեցուն կեանքի մը ու իր տան նախկին աղատ մթնոլորտը կը դարձնեն կաշկանդիչ ու անշնչելի։

3) Առնենք ուրիշ երիտասարդ մը, դժգոհ իր ուսանողական կեանքէն, օր առաջ բժշկական վկայականը գրպանելու տենչով կրակուած, որ կը հաւատայ թէ իր դարձնաւորական բացումէն ետք միայն պիտի կրնայ ճաշակել համը երջանկութեան։ Խեղճ արարած, կը տիրանայ վկայականին, բայց իր պարտականութիւններուն ու պաշտօնին պարտադրանքներուն բեռն տակ կեանքը կը թռչի իրեն աւելի տաղտուկներ ու անհրապոյր, և անձկագին կարօտով կը սկսի փնտռել ուսանողական օրերու իր արձակուրդներն ու դասարանային հաճելի կատակներով համեմուած ուրախ ու ընտանի մթնոլորտը։

4) Վերջապէս, առնենք քաղաքական պայմաններու բերումով իր հայրենիքէն աքսորուած ու անոր կարօտով տոչորոգ քաղաքագէտ պանդուխտ մը, որուն համար չկայ երջանկութիւն իր հայրենիքի սահմաններէն դուրս։ Կը փոխուի վարչակարգերը ու կ'արտօնուի իր մուտքը

հայրենիք: Բայց այս անգամ ամբոստան-
քով կը նկատէ որ իր երազած դրախտը
չէ հայրենիքը, և թէ դժուար պիտի ըլ-
լայ իրեն ասորիլ անոր սահմաններէն
ներս, ինչպէս իր ազատութենէն կապ-
տըւած թռչուն մը՝ վանդակին որմերէն
ներս: Ու այնտեղի կեանքին, հոն տիրող
ընկերային պայմաններուն հետ հաշտուե-
լու դժուարութիւնը անկարելի է որ զինք
դարձնեն երջանիկ անհատ մը:

Ուրեմն սին պատրանք է յուսալ թէ
մեր աշխարհիկ երազները կրնան մեզ ա-
ռաջնորդել տեական ու անխառն երջան-
կութեան: Որովհետեւ առանց Տիրոջ բա-
րեխնամ ներկայութեան, յաջողութեամբ
պսակուած մեր ծրագիրները կը նմանին
սոյակերտ ու գեղաչէն ապարանքներու,
խախտու հիմերու վրայ՝ բարձրացած:
Մեզի կ'իյնայ մեր երջանկութիւնը չկա-
պել սին ու անցաւոր հաճոյքներու և
գտնել կերպը բացուելու հոգեւոր ճշմար-
տութիւններու և լիանալու անոնցմով:
Ու երբ տիրանանք այդ երջանկութեան,
վստահ կրնանք ըլլալ թէ անիկա պիտի
մեր բաժինը մնայ «աստ և ի հանդերձե-
լումն»: Երկինքի մէջ մեզի համար գիդ-
ուած գանձը պիտի ըլլայ ան, «ուր ոչ
գող մերձենայ և ոչ ցեց ապականէ»: Երբ
գիտենք Աստուծոյ ներկայութենէն ճա-
ռագայթող եղանակութեան բանալ մեր
հոգին, երկրաւոր ո՛չ մէկ փորձութիւն
ու տառապանք պիտի կրնայ մեզ ընկճել
ու մատնել անյուսութեան: Ու մենք պիտի
գտած ըլլանք կերպը արհամարհելու չարն

ու չարիքը, մնալով նոյն երջանիկ ան-
հատները վիշտերու ու տառապանքներու,
բանտի, աքսորի ու հալածանքի մէջ իսկ,
աւելի երջանիկ քան ամբարիշտ մեծա-
տունը՝ սակիի իր գէղերուն վրայ բազ-
մած:

Այդ չի նշանակեր սակայն թէ կեանքի
Գերագոյն իտէալով մտազբաւուած, պէտք
չէ որ ունենանք աշխարհիկ որեւէ տենչ
ու ցանկութիւն, կեանքի ո՛չ մէկ փայ-
լուն հեռանկար ու իտէալ, վերածուելու
գործնական կեանքի համար անպէտ ու
մեղկ մարդերու: Միայն թէ պէտք չէ որ
մեր սիրտը ամբողջովին կապենք այդ ի-
տէալներուն, անոնց իրագործումին հա-
մար գիմելով ուղիղ և անուղիղ ամէն
միջոցներու, ի վնաս մեր հոգիին ու հո-
գեկան կեանքին: Ամէն իտէալ իր իսկա-
կան արժէքով գնահատելու իմաստութիւնը
պէտք է որ ունենանք, այս աշխարհի
մէջ յաջողութիւն և հանդերձելին մէջ
կեանք ունենալու համար: Չըլլանք այն-
քան միամիտ, մեր կեանքին իմաստը
կապելու անցաւոր երազի մը, անոր իրա-
գործումէն գալիք երջանկութեան միայն
հաւատացող: Ու չըլլանք յուսահատ, երբ
կը վրիպինք հասնելէ մեր նպատակին,
ամէն ինչի մէջ Աստուծոյ կամքը տեսնե-
լով և Անոր հանդէպ հնազանդութեան
ոգի ցոյց տալով:

Գիտնանք թէ ո՛ւր է աղբիւրը իրական
երջանկութեան, ու հաւատքով և բարե-
պաշտութեամբ անոր գիմենք հանապազ:

Գ.